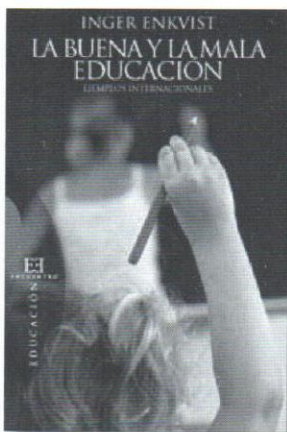

La buena y la mala educación. Ejemplos internacionales

Inger Enkvist

Encuentro
Madrid, 2011
315 pàg.

Aquest llibre pretén explicar en què consisteix una bona educació de qualitat. Per aconseguir aquest objectiu, s'analitzen diferents sistemes escolars de diversos països de variada idiosincràsia: tant d'aquells que donen bons resultats com d'aquells que els donen dolents. Es va seguir un itinerari comparatiu intentant mostrar per quines raons el model educatiu no funciona, davant de la mirada atònita dels agents educatius que no acaben de reaccionar davant dels fracassos clamorosos del model educatiu regnant en alguns països occidentals. Es tracta de fer pensar i de posar un remei urgent davant d'aquesta situació de crisi. I s'intenta proposar solucions i maneres de fer que puguin millorar aviat la situació, tal com s'ha demostrat en alguns països en què la qualitat educativa ha millorat ostensiblement. Vegeu, per exemple, els casos de Suècia o de Finlàndia.

Aquest assaig es basa en una gran cúmulo de coneixements de l'autora sobre les diferents experiències educatives realitzades en països d'Occident que presenten problemes comuns. La seva condició de lingüista, catedràtica d'espanyol a la Universitat de Lund a Suècia i de traductora i experta en Mario Vargas Llosa i Juan Goytisolo, li facilita la reflexió sobre els casos nacionals reals que explora. En concret, alguns d'aquests casos reals són: l'estudi dels problemes derivats de la utilització de les noves pedagogies a Suècia i les seves diferències respecte a Finlàndia, que en aquest sentit va al capdavant de l'educació europea segons els informes PISA; les experiències franceses en què mestres crítics amb aquestes noves pedagogies han obtingut èxits educatius als barris multiètnics de les grans ciutats; el cas dels asiàtics nord-americans, on el valor que es dona a l'esforç i a la formació és molt més important que el nivell econòmic que es té; una referència al cas espanyol amb la seva pròpia idiosincràsia.

Insisteix el llibre en la responsabilitat dels professors en la seva formació. No tot és qüestió de pressupostos, encara que és veritat que han de tenir un sou digne. Han de reclamar el seu espai d'autoritat i d'autonomia per no veure's limitats en el seu interès per ensenyar i transmetre als seus alumnes al costat del saber, els bons costums.

La tesi del llibre és la següent: «si es vol entendre el que ha succeït en l'educació d'Occident en els últims anys, és essencial estudiar els continguts i mètodes de tot un conglomerat de pedagogies que podríem titllar de 'llibertàries' o 'progressistes', i que, com no disposem d'un malnom millor per a elles, anomenarem sintèticament, 'nova pedagogia'. Aquest feix de propostes educatives es caracteritza per emfatitzar al màxim la llibertat de l'alumne, cosa que es comple-

menta amb un conjunt de propostes associades al món de la tecnologia i de l'empresa que a tots ens sonaran. Segons aquesta pedagogia, l'ús d'ordinadors i d'internet, així com el treball tant individual com en equip, serien les grans claus educatives per preparar l'alumne d'avui per tenir un futur brillant en el mercat laboral». Es tracta de denunciar el gran fracàs d'aquesta «nova pedagogia», especialment pel que fa a l'aprenentatge de la llengua.

El fil conductor és el cas suec, i això no sols perquè l'autora és sueca, sinó perquè és un país que està de tornada: al principi dels anys setanta, «es va convertir» a la «nova pedagogia», i llavors van començar a manifestar-se els problemes educatius. Però recentment el govern suec s'ha adonat de la problemàtica que presenta aquest llibre i ha llançat un ambiciós pla de rectificació d'aquesta nova pedagogia per considerar nefastos els seus resultats.

La correcció va en el sentit que és necessari l'esforç. S'han de formular regles concretes i positives, ja des de petits. Cal que l'adult li digui al nen com ha de comportar-se. Evidentment, s'ha d'escoltar l'alumne quan infringeix les regles. Però s'ha de deixar clar que la conducta mostrada no és acceptable.

Per ajudar en la maduració de nens i adolescents, és essencial ensenyar-los bons costums i allunyar els joves d'ambients destructius per protegir-los fins que hagin madurat.

El sentit comú presideix els nombrosos consells que es donen en aquest llibre, que seran de gran ajuda per als agents educatius: polítics, professors i pares.

Eduard Ventura